

Data publikacji: 21.10.2014

Autor: Artur Gontarz

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego i zmiany w niej wprowadzane

W dniu 28 sierpnia 2014 roku zostało opublikowane Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 sierpnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego. W klasyfikacji pojawiają się trzy nowe zawody, jednocześnie znikają z niej dwa zawody, a usunięcie trzech kolejnych zostało zaplanowane na najbliższe lata.

Podstawowym dokumentem programowym regulującym zakres kształcenia zawodowego i ustawicznego w Polsce jest klasyfikacja zawodów. Klasyfikacja zawodów określa, w jakich zawodach kształci się w Polsce, w jakich typach szkół, jakie są kwalifikacje wyodrębnione w zawodach, jaki jest okres nauczania oraz wskazuje możliwości nabywania kwalifikacji w formach pozaszkolnych dla osób dorosłych (na kwalifikacyjnych kursach zawodowych), ponadto podaje wymagania specyficzne dla zawodów, bez spełnienia których nie można zorganizować kształcenia. Obowiązująca obecnie klasyfikacja została opublikowana Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego ([Dz.U. 2012 poz. 7](#)).

W gospodarce obowiązuje klasyfikacja zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy – Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania ([Dz.U. 2014 poz. 1145](#)). Obydwie klasyfikacje są ze sobą kompatybilne, tzn. mają takie same nazwy zawodów i symbole cyfrowe.

W klasyfikacji gospodarczej tych zawodów i specjalności jest znacznie więcej. Obowiązująca klasyfikacja gospodarcza wskazuje dokładnie 2443 zawody i specjalności funkcjonujące w Polsce. Jednak nie wszystkie zawody i specjalności znajdujące się na rynku pracy wymagają kształcenia szkolnego, czasem są to wąskie specjalizacje, czasem zawody, do których kwalifikacje, lub kompetencje zdobywa się w krótkich formach kursowych, a czasem zawody z poziomu

kształcenia wyższego.

Klasyfikacja zawodów szkolnictwa zawodowego zawiera obecnie 201 zawodów. Minister Edukacji Narodowej jest organem prowadzącym ową klasyfikację „szkolną”, natomiast nie ma mocy sprawczej na decydowanie, jakie zawody się w niej znajdują. Zawody do klasyfikacji są wpisywane, usuwane, modyfikowane na wniosek ministrów właściwych dla danych zawodów. Do wniosku o wpisanie zawodu przez Ministra Edukacji Narodowej do klasyfikacji, właściwy minister musi dołączyć opis zawodu, natomiast to już Ministerstwo Edukacji Narodowej jest odpowiedzialne za przygotowanie dokumentów programowych dla nowego zawodu, w tym tego najważniejszego, czyli podstawy programowej kształcenia w zawodzie.

W celu uporządkowania rynku edukacyjnego w klasyfikacji szkolnej, zawody są uszeregowane w obszary kształcenia, które zawierają zestawy zawodów pogrupowanych pod względem wspólnych lub zbliżonych kwalifikacji zawodowych, wymaganych do realizacji zadań zawodowych w ramach danego zawodu. Przy grupowaniu zawodów w obszary została uwzględniona Polska Klasyfikacja Działalności ([PKD](#)). Wyodrębnionych jest osiem następujących obszarów kształcenia:

1. administracyjno-usługowy (oznaczony symbolem A),
2. budowlany (B),
3. elektryczno-elektroniczny (E),
4. mechaniczny i górniczo-hutniczy (M),
5. rolniczo-leśny z ochroną środowiska (R),
6. turystyczno-gastronomiczny (T),
7. medyczno-społeczny (Z),
8. artystyczny (S).

Obszary kształcenia nie są proporcjonalne pod względem ilości zawodów, są takie, jak administracyjno-usługowy, gdzie jest aż 52 zawodów, ale i takiej, jak artystyczny, gdzie zawodów jest 6. Oczywiście funkcjonujące zawody są związane z gospodarką oraz rynkiem pracy w Polsce, pewne zawody zanikają, inne powstają, czasem niektóre odradzają się po latach. Dlatego też rzeczą naturalną są zmiany w klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 8 sierpnia 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego ([Dz.U.](#)

[2014 poz. 1140](#)) przynosi właśnie takie zmiany. Do klasyfikacji zostały dopisane trzy całkiem nowe zawody: *mechanik motocyklowy*, *technik chłodnictwa i klimatyzacji* oraz *technik urządzeń dźwigowych*.

Przyczyną wpisania każdego z tych zawodów jest wzrost zapotrzebowania na specjalistycznie wykwalifikowanych pracowników, w związku z rozwojem branżowego rynku, np. uzasadnieniem do wpisania do klasyfikacji zawodu *mechanik motocyklowy* był m.in. fakt zarejestrowana w Polsce w ostatnich latach 1 600 tyś. motocykli.

Zmiany w klasyfikacji następują również w przeciwnym kierunku. Można zaobserwować stopniowe zmniejszanie się ilości zawodów „medycznych”. Z klasyfikacji właśnie usunięto dwa zawody: *ratownik medyczny* oraz *dietetyk*. Usunięcie trzech kolejnych zawodów: *asystentka stomatologiczna*, *opiekunka dziecięca* oraz *technik farmaceutyczny*, zaplanowano na najbliższe lata. Przyczyny tych zmian są różne, jednak najczęściej są efektem wniosków środowisk uczelni wyższych, gdzie oferta kształcenia w zawodach „medycznych” jest wciąż rozwijana.

W najbliższych latach, zgodnie z zapowiedziami Ministerstwa Edukacji Narodowej należy spodziewać się kolejnych zmian w klasyfikacji „szkolnej” zawodów, gdyż ma ona być elementem polityki oświatowej państwa, który aktywnie wspomaga i wspiera przemiany oraz rozwój gospodarczy.

Artur Gontarz

Konsultant ds. wspomagania szkół w zakresie edukacji zawodowej

LSCDN Oddział w Zamościu

[Powrót do poprzedniej strony](#)

[Następna strona](#)